

Іван ДАШИНЧИ
(Дрогобич, Україна)

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ УРЯДОМ ІЗРАЇЛЮ У 2022–2023 РР.

З початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну у лютому 2022 р. питання міжнародної допомоги українським біженцям стало критично актуальним. Держава Ізраїль, маючи давні дипломатичні та культурні зв'язки з Україною та українською діаспорою, оперативно розгорнула комплекс заходів для підтримки українців, які змушені були залишити свою країну. Політика державної підтримки включала законодавчі ініціативи, гуманітарну допомогу, соціальні програми, а також сприяння інтеграції біженців у місцеве економічне та соціальне середовище [5]. Після початку широкомасштабного російського вторгнення в Україну ізраїльський уряд впровадив тимчасовий гуманітарний статус для українців, що дозволяв легальне перебування, отримання соціальної допомоги, медичного страхування та доступу до ринку праці [3]. Законодавчі рамки визначали права і обов'язки біженців, а також зобов'язання державних органів щодо забезпечення житла, харчування та медичної допомоги.

У перші місяці конфлікту уряд Ізраїлю організував кілька напрямів допомоги. Зокрема передбачалася щомісячна матеріальна допомога на проживання для сімей і одиноких осіб, створено тимчасові центри розміщення українських біженців, надано безкоштовне страхування, доступ до первинної та вторинної медичної допомоги, психологічна підтримка, створено низку тимчасових шкіл і мовних курсів для дітей та дорослих, спрямованих на інтеграцію в ізраїльську систему освіти. Реалізація цих заходів координувалася через Міністерство соціального забезпечення, Міністерство освіти та Міністерство охорони здоров'я за участю громадських і благодійних організацій [4].

Одним із ключових аспектів політики уряду було забезпечення можливості працевлаштування для українських біженців. З цієї метою було прийнято рішення про автоматичне визнання певних

кваліфікацій і сертифікатів, отриманих в Україні, впроваджувалися програми стажувань та навчання для адаптації до ізраїльського ринку праці, передбачалась підтримка малого бізнесу та самозайнятості через гранти та консультації [1].

За офіційними даними уряду Ізраїлю понад 60 % працездатного населення українських біженців було залучено до легальної економічної діяльності протягом першого року перебування.

Станом на грудень 2023 р. в Ізраїлі зареєстровано понад 35 000 українських біженців, з яких близько 18 000 – діти [5]. Понад 50 % дорослого населення було працевлаштовано або залучено до навчальних програм. Було відкрито 15 тимчасових шкіл, 10 центрів соціальної допомоги та 5 мовних курсів для дорослих [6]. Ці дані свідчать про системний підхід уряду до забезпечення базових потреб, соціальної стабілізації та інтеграції українських біженців.

Для ефективної реалізації допомоги уряд співпрацював з Українськими громадськими організаціями в Ізраїлі, зокрема з «Українською громадою Ізраїлю» та різноманітними благодійними фондами, з Міжнародною організацією з міграції, Міжнародним комітетом Червоного Хреста та ін. Ця координація дозволила швидко розподіляти ресурси, організувати гуманітарні вантажі та забезпечувати психологічну підтримку для вразливих категорій [7].

Попри ефективну політику уряду Ізраїлю щодо українських біженців існували певні труднощі. Це, зокрема, обмежена кількість тимчасових центрів змушувала шукати приватні квартири, мовний бар'єр і недостатня кількість курсів івриту, психологічне навантаження у біженців, бюрократичні затримки при отриманні офіційного статусу та дозволів на роботу (отримання офіційного статусу та дозволів на роботу займало кілька тижнів, що ускладнювало інтеграцію).

Можна стверджувати, що політика державної підтримки українських біженців урядом Ізраїлю у 2022–2023 рр. показала ефективність комплексного підходу, який поєднує законодавчу базу, гуманітарну допомогу, соціальну та економічну адаптацію. Основними перевагами були: швидке реагування на кризову ситуацію, координація державних та громадських ресурсів, надання доступу до освіти, медицини та працевлаштування. Досвід Ізраїлю може слугувати прикладом для інших країн, які приймають українських біженців, і водночас демонструє важливість держав-

ного керівництва та координації з громадськими та міжнародними організаціями.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ізраїльський урядовий інтернет-портал. «Допомога для прибуваючих внаслідок війни в Україні». URL: <https://www.gov.il/ru/pages/help-ukraine>
2. Корнійчук Є. Наразі в Ізраїлі перебувають 12–13 тисяч українських біженців URL: <https://zmina.info/news/>
3. Посольство України в державі Ізраїль. «До уваги громадян України в Ізраїлі». URL: <https://israel.mfa.gov.ua/news/do-uvagi-gromadyan-ukrayini-v-izrayili>
4. Реабілітація українців в Ізраїлі. URL: <https://www.enable-me.com.ua/ua/article/>
5. Звіт про українських біженців. Міністерство добробуту та соціального забезпечення Ізраїлю. URL: <https://www.gov.il/en/departments/molsa/govil-landing-page>
6. Освітні програми для біженців. Міністерство освіти Ізраїлю. (2023). URL: <https://help.unhcr.org/israel/uk/for-ukrainians/ukraine-community-partners/>
7. Звіт про гуманітарну підтримку українців. Українська громада Ізраїлю. (2023). URL: <https://help.unhcr.org/israel/uk/for-ukrainians/ukraine-community-partners/>